

**СЕМІНАРСЬКІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ «УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ»**

ЗАНЯТТЯ №1-2. Групування та класифікація витрат

Практична робота: З'ясування сутності понять «витрати», «затрати», засвоєння загально облікової та управлінської класифікації витрат за різними ознаками та характеристику основних видів витрат. Рішення задач на розподіл вказаних в умові витрат на: постійні і змінні, контрольовані і неконтрольовані, на продукцію і на витрати періоду

В результаті проведення заняття студент повинен уміти:

математично описувати взаємозв'язки витрат і їх чинників; основні характеристики методи розподілу витрат на постійні і змінні; графічно зображати функції витрат.

Методичні аспекти:

Оцінка витрат і побудова їх функції. Оцінка витрат – це процес обчислення поведінки витрат, тобто встановлення кількісного взаємозв'язку між витратами та їх фактором. Функція витрат – це математичний опис взаємозв'язку витрат та їх чинника. Вона може бути описана таким рівнянням: $y = a + bx$.

Методи визначення функції витрат, їх сутність і порівняльна характеристика. Визначення функції витрат здійснюється різними методами, зокрема: метод аналізу облікових даних, метод вищої-нижчої точки, метод кореляції (візуального пристосування), інженерний метод, метод найменших квадратів.

ЗАВДАННЯ 1.

Здійснити класифікацію наведених нижче витрат відносно обсягу виробництва (табл.. 2.1). Зробити належні висновки.

Таблиця 2.1

Класифікація витрат відносно обсягу виробництва

<i>№</i>	<i>Показники</i>	<i>Постійні</i>	<i>Змінні</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1.	Вода на технологічні цілі		
2.	Додаткова зарплата виробничих працівників		
3.	Відрахування на соціальне страхування та до пенсійного фонду		
4.	Комунальний податок		
5.	Витрати на підготовку та освоєння виробництва		
6.	Загальновиробничі витрати		

7.	Адміністративні витрати		
8.	Покупна електроенергія на технологічні цілі		
9.	Паливо на технологічні цілі		
10.	Основна зарплата виробничих працівників		
11.	Амортизація будівлі паливного складу		
12.	Витрати на ремонт обладнання		
13.	Плата за оренду вантажного автомобіля		
14.	Витрати на хімічне очищення води		
15.	Зарплата адміністративно управлінського персоналу		

ЗАВДАННЯ 2.

Визначити, які з наведених в таблиці 2.2 витрат можуть керуватися керівником виробничого цеху і пояснити дане твердження.

Таблиця 2.2

Перелік витрат

№	Витрати	Контрольовані
1.	Витрати на утримання приміщень цеху	
2.	Електроенергія, використана для роботи верстатів	
	Пряма зарплата	
4.	Ціна придбання матеріалів	
5.	Використання матеріалів	
6.	Амортизація верстатів	

ЗАВДАННЯ 3.

Визначити, які з наведених в таблиці 2.3 витрат належать до постійних, змінних або змішаних витрат.

Таблиця 2.3

Перелік витрат

№	Витрати	Постійні	Змінні
1.	Електроенергія на технологічні цілі		
2.	Непряма зарплата		
3.	Амортизація машин		
4.	Оренда складу		
5.	Зарплата бухгалтера		
6.	Зарплата президента компанії		
7.	Витрати на дослідження і розробки		
8.	Зарплата майстра цеху		
9.	Витрати на рекламу		

ЗАВДАННЯ 4.

Вказати до якої групи належать витрати, наведені в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

№	Витрати	На продукцію	Період у
1.	Витрати на рекламу		
2.	Прямі матеріали		
3.	Амортизація обладнання та устаткування основного цеху		
4.	Пряма зарплата		
5.	Зарплата комірника складу ГП		
6.	Непрямі матеріали		
7.	Зарплата робітника відділу бухгалтерії		
8.	Амортизація будівлі офісу		
9.	Відрахування на соціальне страхування робітників основного виробництва		
10.	Відрахування на соціальне страхування робітників відділу маркетингу		

ЗАВДАННЯ 5.

Загальні витрати підприємства на виробництво 20000 одиниць продукції становили 360000 грн. (зокрема змінні витрати на одиницю – 8 грн.). Необхідно розрахувати витрати підприємства на виробництво 30000 одиниць продукції.

ЗАВДАННЯ 6.

Загальні витрати підприємства на виробництво 7000 одиниць продукції становили 90000 грн. (зокрема змінні витрати – 56000 грн.). Необхідно розрахувати витрати підприємства на виробництво 5000 одиниць продукції.

ЗАВДАННЯ 7.

Визначити функцію витрат, використовуючи метод вищої-нижчої точки, та побудувати її графічно на основі наведених даних в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Вихідні дані для визначення функції витрат

<i>Тижні</i>	<i>Час роботи обладнання, машино/годин</i>	<i>Витрати по обслуговуванню обладнання, грн.</i>
1	100	17673
2	80	16985
3	120	18379
4	116	18115
5	130	19759

Результати спостережень відобразити в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Результати спостережень за поведінкою витрат

<i>Результат спостережень</i>	<i>Фактор витрат, машино/годин</i>	<i>Витрати по обслуговуванню устаткування, грн.</i>
Найвище значення фактору витрат		
Найнижче значення фактору витрат		
Різниця		

ЗАВДАННЯ 8.

Визначити функцію витрат за допомогою спрощеного статистичного аналізу, використовуючи вихідні дані, наведені в табл. 2.7:

Таблиця 2.7

Вихідні дані для визначення функції витрат

<i>Тиждень</i>	<i>Машино-годин</i>	<i>Витрати по обслуговуванню , грн.</i>
1	102	17850
2	132	18165
3	93	15060
4	108	13755
5	90	11550
6	144	21840
7	117	17700
8	69	10650
9	123	19740
10	141	15480
11	102	11280
12	72	14445
Разом		

Література: [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7].

